

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Transformácia štátnych príspevkových organizácií a štátnych rozpočtových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby prebieha od roku 2002 prijatím transformačného zákona, ktorý nadobudol účinnosť 15. januára 2002 a novelou zákona o neziskových organizáciách poskytujúcich verejnoprospešné služby. Možnosť pretransformovať štátne príspevkové organizácie na neziskové organizácie využil najmä rezort zdravotníctva, kde vzniklo už štrnásť neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby a ďalších päť má vzniknúť na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1137 z 2. decembra 2003 k 1. marcu 2004.

Ťažiskovým ustanovením v zákone č. 35/2002 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, je ustanovenie § 31a, na základe ktorého požíva osobitnú ochranu prioritný majetok, ktorý vkladá štát ako zakladateľ alebo spoluzakladateľ do neziskovej organizácie podľa transformačného zákona. Prax za uplynulé obdobie preukázala, že niektoré obmedzenia s nakladaním takéhoto majetku sú brzdou v rozvoji neziskových organizácií ako napríklad nemožnosť prenechať prioritný majetok do nájmu alebo do výpožičky. V predkladanom návrhu zákona sa navrhuje zrušiť toto obmedzenie; prioritný majetok musí byť zachovaný na zabezpečenie povoleného rozsahu predmetu činnosti organizácie. Nie je ojedinelým prípadom, že budova neziskovej organizácie je rozsiahla, nedala sa pred transformáciou stavebne rozdeliť a preto sa stala celá prioritným majetkom. Novovzniknutá nezisková organizácia po vykonaní opatrení za účelom dosiahnutia vyrovnaného rozpočtu uvoľňuje priestory prioritného majetku, ktoré sa stávajú prebytočné, nevyužitú. Po prenajatí alebo odovzdaní do výpožičky môžu priniesť organizácii zisk a zároveň doplniť služby, ktoré neohrozia kvalitu, rozsah a dostupnosť všeobecne prospešných služieb na ktoré bola nezisková organizácia založená.

Týmto návrhom sa zároveň umožňuje za presne vymedzených podmienok zrušiť blokáciu prioritného majetku na žiadosť neziskovej organizácie prostredníctvom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vládou Slovenskej

republiky. Nezisková organizácia pri splnení zákonom ustanovených podmienok na uvoľnenie prioritného majetku preukáže hospodárne nakladanie s majetkom, ktorý vložil do neziskovej organizácie štát a preto nie je potrebné takýto majetok ďalej blokovať. O uvoľnení majetku rozhodne vláda Slovenskej republiky, ktorá založenie neziskovej organizácie schválila.

Navrhovaná právna úprava nebude mať dopad na štátny rozpočet, rozpočty obcí alebo rozpočty vyšších územných celkov.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou, inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Prerokovanie návrhu zákona Radou hospodárskej a sociálnej dohody Slovenskej republiky nie je potrebné.

**Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov
a vplyvov na zamestnanosť**

1. Návrh zákona nezakladá nároky na verejné financie.
2. Návrh zákona je v súlade s prioritami a cieľmi hospodárskej politiky.
3. Návrh zákona nemá vplyv na životné prostredie.
4. Návrh zákona neovplyvní zamestnanosť a nevyžiada si zvýšenie počtu pracovníkov.

B. Osobitná časť:

K ČL. I.

K bodu 1:

Jedná sa iba o legislatívno - technickú úpravu, pretože od 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 283/2002 o cestovných náhradách, ktorým bol zrušený zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

K bodu 2:

Jedná sa iba o legislatívno - technickú úpravu, pretože od 1. januára 2003 nadobudol účinnosť zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktorým bol zrušený zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení zákona NR SR č. 272/1996 Z. z..

K bodu 3:

V roku 2001 vznikla aj druhá úroveň územnej samosprávy - vyššie územné celky, je potrebné do poznámky k odkazu doplniť aj odkaz na zákon, ktorý upravuje nakladanie s majetkom vyšších územných celkov a to zákon č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení zákona č. 521/2003 Z.z..

K bodu 4 a 5:

Ide o zmenu, ktorá súvisí s prijatím zákona č. 446/2001Z.z. o majetku vyšších územných celkov v znení zákona č. 521/2003 Z.z., pretože v čase prípravy a schválenia zákona o neziskových organizáciách ešte zákon neexistoval.

K bodu 6:

Zmena ustanovenia § 31a ods. 2 zákona umožňuje neziskovej organizácii prenechať majetok do nájmu alebo výpožičky za podmienok, ktoré ustanovuje tento zákon. Túto zmenu si vyžiadala prax a podmienky ustanovené týmto zákonom musia byť splnené naraz. Je žiadúce, aby neziskové organizácie založené podľa transformačného zákona poskytujúce všeobecnoprospešné služby najmä v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a poskytovania sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti mohli prioritný majetok prenechávať do nájmu alebo výpožičky a tak na jednej strane získali ďalšie finančné prostriedky na rozvoj organizácie a na druhej strane doplnili služby súvisiace s predmetom ich činnosti napr. prenájom ambulancií neštátnym zdravotníckym zariadeniam.

K bodu 7:

Ustanovenie § 31a sa dopĺňa o nové odseky 5 a 6, ktoré upravujú možnosť zrušiť postavenie prioritného majetku za podmienok ustanovených zákonom. Ustanovuje sa povinnosť, aby nezisková organizácia, ktorá navrhuje zrušiť blokáciu na prioritný majetok splnila podmienky ustanovené týmto zákonom, ak po stanovenú dobu a na základe predložených dokladov preukazuje skutočnosť, že náklady na jej činnosť boli kryté z jej hospodárenia.

K Čl. II

Vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu sa navrhuje, aby zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2005.